

Naziv studija	Diplomski studij arheologije			
Naziv kolegija	Arhitektura i skulptura ranog srednjeg vijeka			
Status kolegija	Izborni			
Godina	2.	Semestar	IV.	
ECTS bodovi	4			
Nastavnik	Prof. dr. sc. dr. h. c. Ante Uglešić			
e-mail	auglesic@unizd.hr			
vrijeme konzultacija	Srijeda, 12,00 – 13,00 h			
Suradnik / asistent	Dr. sc. Jure Šučur			
e-mail	jsucur@gmail.com			
vrijeme konzultacija	Ponedjeljak 14 – 15 h			
Mjesto izvođenja nastave	Odjel za arheologiju, Obala kralja P. Krešimira IV., 2; predavaonica 013			
Oblici izvođenja nastave	Predavanja, terenska nastava			
Nastavno opterećenje P+S+V	30+15+0			
Način provjere znanja i polaganja ispita	Usmeni ispit			
Početak nastave	25. 02. 2019.	Završetak nastave	07. 06. 2019.	
Kolokviji	1. termin	2. termin	3. termin	4. termin
Ispitni rokovi	1. termin	2. termin	3. termin	4. termin
Ishodi učenja	<p>Ciljevi kolegija su omogućiti studentima stjecanje temeljnih spoznaja o arheološkim nalazima predromaničkog razdoblja, te crkvenoj umjetnosti ranog srednjeg vijeka općenito.</p> <p>Nakon ispunjenih obveza studenti će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prezentirati povijest proučavanja predromaničke arhitekture, kamene plastike i skulpture - analizirati sve osnovne tipove predromaničke crkvene arhitekture, kao i pripadajuće kamene plastike i skulpture - usporediti predromaničku arhitekturu i skulpturu s kasnoantičkom, te objasniti sličnosti i moguće utjecaje - povezati stečeno znanje te ga primijeniti na konkretnim primjerima s prostora Hrvatske. 			
Preduvjeti za upis	Upisana 2. godina diplomskog studija			
Sadržaj kolegija	<p>Kratak uvod u predromaniku (promatrajući širi europski kontekst). Povijest istraživanja predromaničke arhitekture, kamene plastike i skulpture s posebnim naglaskom na arheološki kontekst. Predromanička arhitektura i skulptura od 8. do sredine 11. st. na prostorima Dalmacije: građevinski oblici, kamena plastika i skulptura, klesarske radionice.</p>			
Obvezna literatura	<p>Arheološka istraživanja u Kninu i kninskoj krajini, <i>Izdanja Hrvatskog arheološkog društva</i>, sv. 15, Zagreb, 1992.</p> <p>DELONGA, V., 1996. – Vedrana Delonga, <i>Latinski epigrafički spomenici u ranosrednjovjekovnoj Hrvatskoj</i>, Split.</p> <p>JAKŠIĆ, N., HILJE, E., 2008. – Nikola Jakšić, Emil Hilje, <i>Umjetnička baština Zadarske nadbiskupije. Kiparstvo</i>, I, Zadar.</p> <p>JAKŠIĆ, N., 2015. – Nikola Jakšić, <i>Klesarstvo u službi evangelizacije</i>, Split.</p> <p>JURČEVIĆ, A., 2009. – Ante Jurčević, Usporedba skulpture i arhitekture s lokaliteta Crkvina u Gornjim Koljanima i Crkvina u Biskupiji kod Knina, <i>Starohrvatska prosvjeta</i>, III. s., sv. 36, 55-84.</p> <p>JURKOVIĆ, M., 1985. – Miljenko Jurković, Prilog određivanja južnodalmatinske grupe predromaničke skulpture, <i>Starohrvatska prosvjeta</i>, III. ser., Sv. 15, Split, 198-199.</p> <p>MARASOVIĆ, T., 1989. – Tomislav Marasović, Prilog kronologiji predromaničke arhitekture u Dalmaciji, <i>Radovi IPU</i>, 12-13 (27-39), Zagreb.</p> <p>MARASOVIĆ, T., 1994. – Tomislav Marasović, <i>Graditeljstvo starohrvatskog doba u Dalmaciji</i>, Split.</p>			

	<p>MARASOVIĆ, T., 2008.–2013. – Tomislav Marasović, <i>Dalmatia praeromanica</i>, 1-4, Split.</p> <p>PETRICIOLI, I. 1990. – Ivo Petricioli, <i>Od Donata do Radovana. Pregled umjetnosti u Dalmaciji od 9. do 13. stoljeća</i>, Split, 5-65</p> <p>RAPANIĆ, Ž., 1987. – Željko Rapanić, <i>Predromaničko doba u Dalmaciji</i>, Split.</p> <p>VEŽIĆ, P., 2002. – Pavuša Vežić, <i>Sveti Donat : rotonda Sv. Trojstva u Zadru</i>, Zadar.</p> <p>VEŽIĆ, P., LONČAR, M., 2009. – Pavuša Vežić, Milenko Lončar, <i>Hoc Tigmen. Ciboriji ranoga srednjeg vijeka na tlu Istre i Dalmacije</i>, Zadar.</p> <p>VEŽIĆ, P., 2012. – Pavuša Vežić, <i>Dalmatinski šesterolisti – sličnosti i razlike</i>, <i>Ars Adriatica</i>, 2, Zadar.</p>
Dopunska literatura	<p>BURIĆ, T., 1995. – Tonči Burić, <i>Predromanička skulptura iz crkve Sv. Spasa u Cetini</i>, <i>Starohrvatska prosvjeta</i>, III. s., sv. 22, Split, 91-116.</p> <p>GUNJAČA, Z., 1984. – Zlatko Gunjača, <i>O pojavi elemenata kasnoantičke graditeljske tradicije na nekim ranosrednjovjekovnim sakralnim objektima Cetinska krajina od prehistorije do dolaska Turaka</i>, Split, 253-264.</p> <p>FISKOVIĆ, I., 1985. – Igor Fisković, <i>Prilog proučavanju porijekla predromaničke arhitekture na južnom Jadranu</i>, <i>Starohrvatska prosvjeta</i>, III. s. sv.15, Split, 133-163.</p> <p><i>Hrvatska i Europa : kultura, znanost i umjetnost Svezak 1. Srednji vijek : (VII.-XII. stoljeće) : rano doba hrvatske kulture</i>, Zagreb, 2007.</p> <p><i>Hrvati i Karolinzi. Rasprava</i> (ur.: A. Milošević), Split, 2000.</p> <p><i>Hrvati i Karolinzi. Katalog</i> (ur.: A. Milošević), Split, 2000.</p> <p>JELOVINA, D., 1984. – Dušan Jelovina, <i>Ranosrednjovjekovni položaj Crkvena u Gornjim Koljanima kod Vrlike (Istraživanja i nalazi)</i>, <i>Cetinska krajina od prehistorije do dolaska Turaka</i>, Split, 227-242.</p> <p>JOSIPOVIĆ, I., 2014. <i>Radionica plutejâ zadarske katedrale</i>, <i>Ars Adriatica</i>, 4, Zadar, 43-62.</p> <p>MILOŠEVIĆ, A., PEKOVIĆ, Ž., 2009. – Ante Milošević, Željko Peković, <i>Predromanička crkva Svetoga Spasa u Cetini</i>, Dubrovnik – Split.</p> <p>OSTOJIC, I., 1963. – Ivan Ostojic, <i>Benediktinci u Hrvatskoj i ostalim našim krajevima</i>, Split.</p> <p>PEKOVIĆ, Ž., 2010. – Željko Peković, <i>Crkva Sv. Petra Velikoga. Dubrovačka predromanička katedrala i njezina skulptura</i>, Dubrovnik-Split, 2010.</p> <p>PELC, M., 2012. – Milan Pelc, <i>Povijest umjetnosti u Hrvatskoj</i>, Zagreb.</p> <p>PETRICIOLI, I., 1984. – Ivo Petricioli, <i>Prilog diskusiji o starohrvatskim crkvama s oblim kontraforima</i>, <i>Cetinska krajina od prehistorije do dolaska Turaka</i>, Split, 221-226.</p> <p>PETRICIOLI, I., 1995. – Ivo Petricioli, <i>Crkva Sv. Spasa na vrelu Cetine</i>, <i>Starohrvatska prosvjeta</i>, III. s., sv. 22, Split, 19-28.</p> <p>RAPANIĆ, Ž., 1996. – Željko Rapanić, <i>Solin u starohrvatsko doba</i>, Split.</p> <p>RAPANIĆ, Ž., 2007. – Željko Rapanić, <i>Od carske palače do srednjovjekovne općine</i>, Split.</p> <p><i>Starohrvatski Solin</i> (ur. E. Marin), Split, 1992.</p>
Internetski izvori	www.hrčak.hr; www.academia.edu
Način praćenja kvalitete	Studentska anketa, samoanaliza
Uvjeti za dobivanje potpisa	Prisustvo na nastavi najmanje 70%, seminarski rad
Način bodovanja kolokvija/seminara/vježbi /ispita	
Način formiranja konačne ocjene	Predviđen je samo usmeni ispit
Napomena	

Nastavne teme-predavanja			
Red. br.	Datum	Naslov	Literatura
1.	28. 02. 2019.	Uvodno predavanje: izlaganje načina rada, uvod u sadržaj predmeta i pregled literature	
2.	07. 03. 2019.	Povijest proučavanja predromaničke arhitekture i najznačajnija arheološka istraživanja predromaničkih lokaliteta na prostoru Dalmacije	
3.	14. 03. 2019.	Predromanička arhitektura na prostoru Dalmacije; sjeverna Dalmacija (Zadar i širi zadarski prostor)	
4.	21. 03. 2019.	Predromanička arhitektura na prostoru Dalmacije; sjeverna Dalmacija (Knin i širi kninski prostor)	
5.	28. 03. 2019.	Predromanička arhitektura na prostoru Dalmacije; srednja Dalmacija (Split i širi splitski prostor)	
6.	04. 04. 2019.	Ranosrednjovjekovne šesterokohne crkve (šesterolisti) i drugi specifični oblici	
7.	11. 04. 2019.	Predromanički južnodalmatinski jednobrodni kupolni tip crkava	
8.	18. 04. 2019.	Predromanička kamena plastika u Dalmaciji – arheološka istraživanja	
9.	25. 04. 2019.	Predromanička kamena plastika u Dalmaciji – općenito i primjeri oblika (ograde, ciboriji, sarkofazi i dr.)	
10.	02. 05. 2019.	Predromanički epigrafički spomenici	
11.	09. 05. 2019.	Studentska arheološka praksa	
12.	16. 05. 2019.	Klesarstvo i klesarske radionice	
13.	23. 05. 2019.	Terenska nastava – Zadar	
14.	30. 05. 2019.	Terenska nastava – Nin, Biograd i Ravni Kotari	
15.	04. 06. 2019.	Terenska nastava – Sv. Spas, Knin i okolica	

Seminari			
Red. br.	Datum	Naslov	Literatura
1.	28. 2. 2019.	Podjela seminara	
2.	7. 3. 2019.	Južnodalmatinski jednobrodni kupolni tip crkava	
3.	14. 3. 2019.	Predromaničke crkve s oblim kontraforima	
4.	28. 3. 2019.	Klesarske radionice iz vremena kneza Branimira	
5.	4. 4. 2019.	Majstor koljanskog pluteja	
6.	11. 4. 2019.	Predromaničke crkve otoka Brača	
7.	25. 4. 2019.	Natpisi na predromaničkim spomenicima s prostora Dalmatinske Hrvatske – donatori	
8.	22. 5. 2019.	Višekohne crkve na području ranosrednjovjekovne Hrvatske	
9.	29. 5. 2019.	Crkva sv. Spasa na vrelu Cetine	
10.	5. 6. 2019.	Predromanički ciboriji u Istri	